

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Tämä on Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6§:n tarkoittama erillinen selvitys Keskisuomalainen Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, johon on viitattu hallituksen toimintakertomuksessa vuodelta 2013 ja joka on käsitelty yhtiön hallituksen kokouksessa 19.3.2014.

Hallinnointikoodi

Keskisuomalainen Oyj noudattaa Suomen Arvopaperimarkkinayhdistyksen 15.6.2010 antamaa ja 1.10.2010 voimaan tullutta suositusta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodista (Corporate Governance) jäljellä esitetyin poikkeuksin, sekä toimialoja valvovien viranomaisten määräyksiä ja ohjeita. Listayhtiöiden hallinnointikoodin edellyttämä, suosituksen 54 mukainen selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu erillisenä kertomuksen toimintakertomuksen yhteydessä. Yhtiön hallinnointikoodi on nähtävillä yhtiön kotisivuilla www.keskisuomalainen.com/sijoittajille.

Hallinnointikoodin tavoitteena on varmistaa, että yhtiötä johdetaan ammattitaitoisesti ja että käytössä ovat eettisesti ja ammatillisesti korkeatasoiset liiketoimintaperiaatteet ja käytännöt.

Hyvän hallinnointikoodin keskeisiä ominaisuuksia ovat:

- omistajien oikeuksien sekä heidän tasapuolisen kohtelunsa turvaaminen.
- hallintoelinten vastuu yhtiön johtamisesta ammattitaitoisesti sekä vastuullisesti.
- yhtiön taloudellisesta ja muusta toiminnasta annettavan tiedon asianmukaisuus ja läpinäkyvyys.
- eri sidosryhmien etujen huomioon ottaminen.

Keskisuomalainen Oyj:n hallinnointikoodi edellyttää, että

- yrityksen strategiset tavoitteet ovat selkeät ja ne on viestitetty henkilöstölle, joka sitoutuu niihin.
- päätäntävalta ja vastuut on selkeästi määritelty koko konsernissa.
- hallitus on ammattitaitoinen ja toimivasta johdosta riippumaton.
- hallitus ja toimiva johto tietävät valvontavastuunsa.
- yrityksessä ymmärretään sisäisen ja ulkoisen valvonnan merkitys ja rooli.
- palkitsemisjärjestelmät tukevat yhtiön strategisia tavoitteita ja ovat osa johtamisjärjestelmää.
- yhtiön hallintokulttuuri on avoin ja läpinäkyvä.
- konsernilla on vahvistetut missio, visio ja arvot.

Keskisuomalainen -konserni

Keskisuomalainen Oyj on Helsingin Pörssissä noteerattu viestintäyhtymä ja sen kotipaikka on Jyväskylä. Konserni toimii Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa, Hämeessä, Etelä-Pohjanmaalla, Kymenlaaksossa, Keski-Suomessa sekä Pohjois-Savossa.

Yhtiön päätoimialana on sanomalehtien kustantaminen, sanomalehtien ja muiden painotuotteiden painaminen ja jakelu sekä sähköinen liiketoiminta.

Keskisuomalainen Oyj:hin kuuluvat tytäryhtiöt Sanomalehti Keskisuomalainen Oy, Savon Sanomat Oy, Savon Aluemia Oy, Lehtisepät Oy, Maakunnan Sanomat Oy, Suur-Jyväskylän Lehti Oy, YS-Painos Oy, Savon Jakelu Oy, Mediasepät Oy, Sisä-Suomen Kaupunkilehdet Oy, Tietoykkönen Oy, Sisä-Suomen Viestintä Oy sekä kiinteistöyhtiöt Kiinteistö Oy Kuopion Vuorikatu 21 ja Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213, alakonserni Suomen Lehtiyhtymä Oy ja sen tytäryhtiöt SLY-Paikallislehdet Oy, SLY-Kaupunkilehdet Oy, SLY-Kaupunkimedia Oy, SLY-Aikakauslehdet Oy, SLY-Sivunvalmistus Oy, SLY-Lehtipainot Oy, Hämeen Lehtipaino Oy, Riihimäen Kirjapaino Oy, Länsi-Uusimaan Kiinteistö Oy, Omnipress Oy, Vuoksen Ääni Oy, Numerohai Oy, Itä-Uudenmaan Viestintä ja Jakelu Oy, SLY-Kirkkolehdet Oy, Kulmakustannus Oy, Kaupunkilehti Karkkilainen Oy.

Keskisuomalainen Oyj –konserniin kuuluvat lisäksi myös seuraavat osakkuusyhtiöt: Jyväskylän Jakelut Oy (50%) Väli-Suomen Media Oy (40 %), Arena Partners Oy (37,86 %), Jyväskylän Messut Oy (23,89 %) ja Esan Kirjapaino Oy (19,20 %), Kärkimedia Oy (20,59%), Porvoon Mediajakelu Oy (40,0 %), Jakelujuniorit Oy (20,0 %), Myyntimestarit Oy (31,63 %), Hämeen Ääni Oy (40,0 %), Osakeyhtiö Laivastolehti (41,67 %).

Emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj

Yhtiökokous

Yhtiön tavoitteena on antaa osakkeenomistajille riittävästi etukäteen tietoja yhtiökokouksessa käsiteltävistä asioista. Yhtiökokouskutsu ja seuraavat tiedot ovat saatavilla yhtiön internet-sivuilla viimeistään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta:

- osakkeiden ja äänioikeuksien kokonaismäärä osakelajeittain kokouskutsun päivänä
- yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat
- hallituksen päätösehdotukset

Osakkeenomistajalla on oikeus saada haluamansa asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän kirjallisesti sitä vaatii hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

Yhtiön internet-sivuilla on kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta nähtävissä yhtiökokouksen pöytäkirja äänestystuloksineen ja ne pöytäkirjan liitteet, jotka ovat osa yhtiökokouksen päätöstä.

Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokous kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Yhtiön hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle sekä valmistelee kokoukselle esityslistan.

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä päivänä kesäkuun loppuun mennessä. Yhtiökokous päättää osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen edellyttämistä asioista.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa päätetään mm.

- tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta,
- voiton jakamisesta,
- vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle, sekä
- hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien valitsemisesta
- hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä maksettavista palkkiosta

Yhtiön tavoitteena on, että kaikki hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat läsnä yhtiökokouksessa. Tilintarkastajan on osallistuttava yhtiökokoukseen.

Hallitukseen ensimmäistä kertaa ehdolla olevan jäsenen on osallistuttava yhtiökokoukseen, jotta hänet voidaan esitellä osakkeenomistajille.

Hallitus

Keskisuomalainen Oyj:n hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu vähintään viisi (5) ja enintään yhdeksän (9) yhtiökokouksen osakkeenomistajien keskuudesta valitsemaa jäsentä. Yhtiön hallitukseen valitaan henkilöitä, joilla on tehtävän edellyttämä pätevyys. Hallituksen jäsenet valitaan siten, että he edustavat monipuolista asiantuntemusta ja omistajien näkökulmaa ja hallitukseen kuuluu molempia sukupuolia.

Hallituksen toiminnassa noudatetaan yhtiöjärjestyksen määräyksiä, voimassa olevaa Suomen lainsäädäntöä, osakeyhtiölakia ja arvopaperilakia. Samoin noudatetaan arvopaperipörssin antamia ohjeita.

Yhtiön hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen.

Hallituksen tehtäviin kuuluvat mm:

- vahvistaa yhtiön strategian ja seuraa jatkuvasti sen ajankohtaisuutta
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan
- hyväksyy strategian pohjalta vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin sekä valvoo niiden toteutumista
- hyväksyy vuosittaiset investointiperiaatteet sekä päättää suurista ja merkittävistä investoinneista, yrityskaupoista ja omaisuuden myynnistä
- vahvistaa toimitusjohtajan esityksestä konsernin organisaatorakenteen
- nimittää ja erottaa tehtävistään toimitusjohtajan, päätoimittajat ja määrää heidän tehtävänsä sekä päättää heidän työehdoistaan ja palkitsemisjärjestelmistään sekä vahvistaa yhtiön julkaisujen toimituksellisen linjan
- asettaa vuosittain toimitusjohtajalle henkilökohtaiset tavoitteet ja arvioi niiden toteutumista
- päättää yhtiössä käytössä olevista palkitsemisperiaatteista

- käsittelee ja hyväksyy osavuosikatsaukset, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen
- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja tai toimitusjohtaja ovat esittäneet otettaviksi kokousten esityslistalle. Myös hallituksen jäsenillä on oikeus saattaa haluamansa asia hallituksen käsiteltäväksi ilmoittamalla siitä puheenjohtajalle.

Emoyhtiön hallitus nimeää tytäryhtiöiden hallitukset.

Hallitus vahvistaa vuosittain itselleen kokousaikataulunsa. Vuoden 2013 aikana hallitus kokoontui 22 kertaa. Hallituksen jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 97,5 %.

Hallitus on suorittanut toiminnastaan itsearvioinnin.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet kolmeksi (3) vuodeksi kerrallaan.

Poikkeaminen suosituksesta 10: Hallituksen jäsenet on valittava vuodeksi kerrallaan. Selitys: Yhtiön liiketoiminnan luonne edellyttää hallituksen jäseniltä yhtä vuotta pitkäaikaisempaa perehtymistä ja sitoutumista toimintaan. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsenistä on kunakin vuonna erovuorossa kaksi - kolme jäsentä. Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka on täyttänyt 65 vuotta.

Poikkeaminen suosituksesta 11

Hallituksen jäsenehdokkaista ei ilmoiteta yhtiökokouskutsussa, koska hallitus valmistellessaan yhtiökokousta käy keskustelua mahdollisista uusista jäsenistä, mutta jättää esityksen teon yhtiökokoukselle.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus suorittaa hallituksen jäsenten riippumattomuusarvioinnin kerran vuodessa. Tämän hetkisen arvioinnin perusteella ovat kaikki muut hallituksen jäsenet paitsi toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi yhtiöstä ja listayhtiöiden hallinnointikoodisuosituksessa tarkoitetusta merkittävästä osakkeenomistajasta riippumattomia. Vesa-Pekka Kangaskorvella on työsuhde yhtiöön.

Nykyisessä 29.4.2013 yhtiökokouksen valitsemassa hallituksessa on kahdeksan jäsentä. Hallituksen jäsenet esitellään vuosikertomuksessa ja yhtiön internet-sivuilla.

Hallituksen valiokunnat

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksella on palkitsemisvaliokunta, joka raportoi työstään hallitukselle. Yhtiöllä ei ole tarkastusvaliokuntaa, vaan koko hallitus osallistuu yhtiön taloudellista raportointia ja valvontaa koskevien asioiden käsittelyyn. Yhtiöllä ei ole erillistä nimitysvaliokuntaa.

Palkitsemisvaliokunta

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksella on palkitsemisvaliokunta, joka raportoi työstään hallitukselle. Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on valmistella johdon ja henkilöstön palkkaus- ja palkitsemisperiaatteet. Palkitsemisvaliokuntaan kuuluvat puheenjohtajana hallituksen puheenjohtaja Antero Vesterinen sekä hallituksen varapuheenjohtaja Leena Hautsalo. Toimitusjohtaja toimii esittelijänä.

Valiokunta kokoontui vuonna 2013 kaksi kertaa.

Toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja muu konsernin johto

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja vastaa koko konsernin toiminnasta konsernin hallituksen hyväksymien strategisten tavoitteiden, budjettien ja yleisperiaatteiden mukaisesti. Toimitusjohtaja hoitaa Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajana yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajalla on apunaan konsernin johtoryhmä, jonka hallitus nimeää.

Toimitusjohtaja toimii hallituksen kokouksissa esittelijänä. Hän voi halutessaan kutsua myös muita yhtiön johtoon kuuluvia henkilöitä hallituksen kokouksiin esittelemään omaan asiantuntijatehtäväänsä kuuluvia asioita.

Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajana on KTM Vesa-Pekka Kangaskorpi (syntynyt 1963). Toimitusjohtajan sijaisena toimii Keskisuomalainen Oyj:n talousjohtaja, KTM, Heikki Linnavirta (syntynyt 1965).

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmän keskeiset tehtävät ovat:

- konsernin strategiatyön valmistelu ja jalkauttaminen
- liiketoiminnan kilpailukyvyyn kehittäminen
- jatkuva liiketoiminnan seuranta ja toiminnan ohjaus
- asiakaslähtöisen tuotekehityksen edistäminen sekä asiakastyytyvyyden ja tuloksien seuranta
- liiketoimintasuunnitelmat, budjetoinnit, investoinnit, koulutussuunnitelmat konsernin vuosikellon mukaan
- konsernin henkilöstön osaamisen ja työtyytyvyyden kehittäminen
- sisäinen viestintä
- johtaminen omalla esimerkillä
- konsernihallituksen asioiden valmistelu

Jäsenet

Liiketoiminta-alueista ja merkittävimmistä tulosyksiköistä vastaavat johtajat.

1.1.-31.12.2013:

Konsernijohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi, puheenjohtaja

Talousjohtaja Heikki Linnavirta

Päätoimittaja-toimitusjohtaja Pekka Mervola, Sanomalehti Keskisuomalainen Oy

Päätoimittaja-toimitusjohtaja Jari Tourunen, Savon Sanomat Oy

Toimitusjohtaja Erkki Summanen, Lehtisepät Oy, Mediasepät Oy

Toimitusjohtaja Osmo Kurki, Maakunnan Sanomat Oy ja Savon Aluemia Oy

Toimitusjohtaja Tapani Markkanen, kaupunkilehdet

Toimitusjohtaja Jorma Hämäläinen, Suomen Lehtiyhtymä Oy:n toimitusjohtaja, 26.3.2013 lähtien

Konsernin johtoryhmä 21.1.2014 lähtien:

Konsernijohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi

Päätoimittaja-toimitusjohtaja Pekka Mervola, Keski-Suomen medialiiketoiminta

Toimitusjohtaja Jorma Hämäläinen, Etelä-Suomen medialiiketoiminta

Toimitusjohtaja Erkki Summanen, Savon medialiiketoiminta ja konsernin painoliiketoiminta

Talousjohtaja Heikki Linnavirta

Kehitysjohtaja Osmo Kurki

Digiliiketoiminnan johtaja Mikko Kovalainen

Päätoimittaja Jari Tourunen, Savon Sanomat

Päätoimittaja Antti-Pekka Pietilä, kaupunkilehtimatriisi

Konsernin johtoryhmän assistenttina toimii Anneli Siimes.

Konsernin johtoryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten henkilö- ja omistustiedot esitellään yhtiön internet-sivuilla.

Tytäryhtiöiden ja tulosyksiköiden johto ja hallinnointi

Emoyhtiön yhtiökokouksesta, hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä johtoryhmistä todettu pätee myös soveltuvin osin tytäryhtiöissä ja tulosyksiköissä.

Palkat ja palkkiot

Hallituksen jäsenten palkkiot

Yhtiökokous päätti kokouksessaan 29.4.2013 Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen palkkioiksi vuodelle 2013:

Puheenjohtajan palkkio on 3000 € kuukaudessa ja kokouspalkkio 500 € kokoukselta. Varapuheenjohtajan palkkio on 1600 € kuukaudessa ja kokouspalkkio on 350 € kokoukselta. Jäsenen palkkio on 1200 € kuukaudessa ja kokouspalkkio on 350 € kokoukselta.

Hallitukselle maksetut palkkiot vuonna 2013

	2013	2012
Antero Vesterinen	47	44
Leena Hautsalo	27	23
Simo Kutinlahti	21	19
Pekka Haltia	21	19
Kalle Kautto	21	19
Jaakko Kurikka	20	19
Mikko Paananen	20	21
Vesa-Pekka Kangaskorpi	22	23

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2013 kuukausi- ja kokouspalkkioita yhteensä 200 te.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitseminen

Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajalle on maksettu vuonna 2013 palkkaa ja luontoisetuja 346 te. Toimitusjohtaja on tulospalkkiojärjestelmän piirissä, tulospalkkio perustuu hallituksen hyväksymiin periaatteisiin. Toimitusjohtajalla on oikeus maksimissaan 6 kuukauden tulospalkkioon.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika yhtiön puolelta on 6 kuukautta ja irtisanoutumisaika samoin 6 kuukautta. Toimitusjohtajasopimuksessa ei ole erityisiä ehtoja eläkeiästä eikä irtisanomiskorvauksia. Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot on määritelty kirjallisessa hallituksen hyväksymässä toimitusjohtajasopimuksessa.

Muille johtoryhmän jäsenille maksettujen palkkojen, palkkioiden ja luontoisetujen yhteismäärä oli 1.097 te. Toimitusjohtajan ja hänen suorien alaistensa palkoista ja palkitsemisjärjestelmästä päättää Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen palkitsemisvaliokunta.

Konsernin tulospalkkiojärjestelmä

Konsernissa on tulospalkkiojärjestelmä, jonka perusteet hallitus määrittelee vuosittain. Yhtiössä ei ole käytössä kannustejärjestelmää, jossa yhtiö antaa johdolle omia osakkeita.

Sisäpiirihallinto

Keskisuomalainen Oyj noudattaa Helsingin Pörssin sisäpiiriohjetta. Keskisuomalainen Oyj:n julkiseen sisäpiirirekisteriin luetaan hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä johtoryhmän jäsenet, tilintarkastaja ja varatilintarkastaja sekä sellainen toimihenkilö, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta. Lisäksi yrityksellä on käytössä yritysکوhtainen sisäpiirirekisteri. Tilapäisesti tai hankekohtaisesti sisäpiiriin kuuluvien henkilöiden sisäpiirirekistereiden tarve arvioidaan tapauskohtaisesti.

Sisäpiirirekisteriin kuuluvat eivät saa käydä kauppaa Keskisuomalainen Oyj:n osakkeilla 14 vuorokautta ennen tilinpäätöstiedotteen ja osavuositarkastuksen julkistamista.

Sisäpiiriläiset ovat velvollisia ilmoittamaan sisäpiirirekisteriin merkittyihin tietoihin tulevista muutoksista viipymättä Keskisuomalainen Oyj:n sisäpiirirekisteristä vastaavalle. Keskisuomalainen Oyj:n internet – sivuilla on luettelo sisäpiiriläisistä ja heidän omistustiedoistaan.

Riskien hallinta

Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

Sisäisen valvonnan yleiskuvaus

Keskisuomalainen Oyj:n sisäisen valvonnan tavoitteena on varmentaa, että konsernin toiminta on tuloksellista, tehokasta ja sääntöjenmukaista sekä se, että liiketoimintojen riskienhallinta on asianmukaista ja taloudellinen raportointi luotettavaa. Keskeisiä sisäisen valvonnan periaatteita ovat valvontaympäristön määrittely (mm. toimintaohjeet ja -valtuudet), riskienhallinta, esimiesten suorittamat käytännön valvontatoimenpiteet, tiedottaminen ja koulutus sekä sisäisen valvonnan toimivuuden jatkuva seuranta.

Havaintoihin ja poikkeamiin reagoidaan viipymättä.

Sisäisen valvonnan viitekehys

Keskisuomalainen konserniin on nimetty 1.3.2014 alkaen sisäinen tarkastaja, jonka avulla voidaan tehostaa hallitukselle kuuluvan valvontavelvollisuuden hoitamista. Sisäisen tarkastajan tehtävänä on avustaa ja tukea hallitusta ja toimivaa johtoa sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa. Sisäinen tarkastaja raportoi konsernin toimitusjohtajalle. Sisäistä valvontaa suoritetaan lisäksi kautta koko konsernin organisaation sisäisen tarkastajan koordinoimana. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat vastaavat osaltaan oman liiketoimintayksikkönsä sisäisen valvonnan toimeenpanosta.

Sisäinen valvonta perustuu hallituksen vahvistamien konsernin ja tytäryhtiöiden toiminta- ja hankinta- yms. ohjeiden noudattamisen seurantaan. Riittävän tarkkoilla toimintaohjeilla pyritään jo ennakoiden estämään riskit ja mahdolliset väärinkäytökset. Olennainen huomio kiinnitetään myös konsernin voimavarojen tehokkaaseen hyödyntämiseen.

Konsernin hallitus seuraa talousraportointia säännöllisesti kuukausittain kokouksissaan. Lisäksi kaikki ulkoiset julkistettavat talousraportit käsitellään hallituksessa ennen julkaisua. Taloudelliseen valvontaympäristöön liittyen toimitusjohtaja ja talousjohtaja raportoivat hallitukselle ja hallitus keskustelee asiaan liittyen tarvittaessa myös tilintarkastajien kanssa.

Riskienhallinnan yleiskuvaus

Riskienhallinta on olennainen osa konsernin sisäistä valvontaa. Keskisuomalainen Oyj:n riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa konsernin strategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Riskienhallinnan avulla johdetaan ja kehitetään liiketoimintaan liittyvien riskien ja mahdollisuuksien tunnistamista, arviointia ja niihin reagointia ja raportointia osana tuloksellista liiketoimintaa. Keskisuomalainen Oyj pyrkii toiminnassaan hyödyntämään liiketoiminnan mahdollisuudet sekä kättämään tarpeetonta tai liiallista riskinottoa.

Konsernin riskienhallinta ja markkinamuutosten ennakointi on Keskisuomalainen –konsernin johdon jokapäiväistä työtä toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus käsittelee ja vahvistaa konsernin strategian, jonka yhteydessä kartoitetaan vuosittain myös liiketoiminta- ja muuhun toimintaympäristöön liittyvät riskit. Hallitus on vahvistanut konsernin ja tytäryhtiöiden toiminta- ja hankintaohjeet, jotka ovat myös liiketoiminnan riskien hallinnan välineitä.

Konsernin suunnittelu- ja ohjausjärjestelmä sisältää mm. vuosittaisen strategiaprosessin, toimintasuunnitelmat ja seurannan sekä riskikartoitukset.

Riskienhallinnan järjestämisen pääperiaatteet

Emoyhtiön hallitus vastaa viimekädessä konsernin riskienhallinnasta ja liiketoimintojen sisäisestä valvonnasta. Operatiivisella tasolla toimiva johto emo- ja tytäryhtiöissä huolehtii riittävän kattavan ja ajantasaisen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Konsernin riskienhallinta tukee pyrkimyksiä saavuttaa päätetyt tavoitteet välttämättä ei-toivottuja operatiivisia ja taloudellisia yllätyksiä. Tämän ohella riskienhallinnassa pyritään myös tunnistamaan ja käyttämään hyväksi liiketoiminnassa esiin tulevat mahdollisuudet.

Riskienhallinnassa pyritään ennakoivaan toimintatapaan, kokonaisvaltaisuuteen sekä liiketoimintastrategialähtöisyyteen. Tässä toimintamallissa konsernin hallituksella ja liiketoimintojen johdolla on keskeinen rooli.

Riskienhallintaprosessin pääpiirteet ja yhteys sisäiseen valvontaan

Strategisten sekä rahoitukseen ja raportointiin liittyvien riskien hallinta on keskitetty konsernitasolle. Konsernijohto seuraa aktiivisesti liiketoimintaympäristön muutoksia sekä arvioi, suunnittelee ja koordinoi konsernin rahoitukseen ja pääomanhuoltoon liittyviä asioita.

Taloudelliseen raportointiin liittyvä riskienhallinta sisältää mm. toteutuneet tulosraportit ja muut tunnusluvut. Talousennusteprosessi perustuu koko vuoden näkymien ja tuloksen arviointiin kautta koko konsernin toiminta-alueen sekä markkinatoimijoilta saatavan numeerisen tiedon ja historiallisen tiedon analysointiin. Näiden pohjalta eri yksiköiden vetäjät ja konsernin johto muodostavat näkemyksen yleisen taloudellisen tilanteen, alueellisten tekijöiden ja markkinoiden kehityksestä sekä niiden vaikutuksesta eri yksiköihin ja sitä kautta koko konserniin. Taloudellinen ennuste päivitetään jokaiseen hallituksen kokoukseen, jossa käsitellään tilinpäätöstä tai osavuosikatsausta.

Konsernitason controller-toiminto tekee säännöllistä laadunvarmistustyötä analysoimalla talousraportit ja -ennusteet ennen jakelua. Konsernin taloudellista kehitystä ja riskejä seurataan kuukausittain hallituksessa ja johtoryhmissä. Lisäksi konsernin hallitus käsittelee riskit säännöllisesti vuosi- ja osavuosikatsausten käsittelyn yhteydessä. Konsernin operatiivisia riskejä ovat mm. mediatuotantoon, painolaitoksiin ja painamiseen liittyvät riskit, henkilöstöriskit sekä tietoturvariskit.

Tuotannolliset riskit konserni pyrkii minimoimaan selkeällä prosessien dokumentoinnilla, niiden automatisoinnilla, laatujärjestelmillä sekä selkeillä päätöksenteon ja valvonnan menettelytavoilla. Konsernissa tehdään säännöllistä toimintaprosessien kehittämistä. Siinä tunnistetaan yksiköittäin tärkeimmät kehityskohteet sekä yhtenäistetään ja selkeytetään koko konsernin toimintaa.

Omaisuuksivahinkoihin ja liiketoiminnan keskeytymiseen on varauduttu vakuutuksin. Vakuutusturvan kattavuus tarkistetaan säännöllisesti ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa. Henkilöriskien toteutumista Keski-suomalaisessa ehkäistään varahenkilöjärjestelmällä ja tehtävien kierrättämisellä sekä huolehtimalla hyvästä työilmapiiristä. Tietoturvariskien hallinta ja valvonta on keskitetty konsernin tietohallinnolle ja sitä kehitetään tietoturva-asiantuntijoiden antamien suositusten perusteella.

Merkittävimmät tunnistetut riskialueet huomioidaan myös sisäisen tarkastuksen ja valvonnan suunnitelmissa. Tällä varmistetaan niiden systemaattinen seuranta ja riittävä ennakointi mahdollisiin ongelmiin.

Tilintarkastus

Yhtiöjärjestyksen mukaan Keski-suomalainen Oyj:ssä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Myös konsernin tilintarkastus seuraa konsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa osana tarkastustyötään. Lisäksi erityistoimeksiannoilla voidaan tarvittavassa laajuudessa kiinnittää tiettyihin havaintoihin tarkempaa huomiota.

Keskisuomalainen Oyj:n vuoden 2013 varsinainen yhtiökokous 29.4.2013 valitsi varsinaiseksi tilintarkastajaksi Ernst & Young Oy:n, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Tuija Korpelainen.

Ernst & Young Oy:lle maksettiin vuonna 2013 tilintarkastuksesta 113.326,96 euroa ja muista palveluista 54.173,00 euroa.

Tiedottaminen

Keskisuomalainen –konsernin ulkoisesta tiedottamisesta vastaa Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja. Talousosasto vastaa sijoittajainformaatiosta verkossa.

Yhtiö antaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä erillisenä kertomuksena.

Selvitys yhtiön hallinnointi- ja ohjauskoodista löytyy yhtiön internetsivuilta osoitteessa www.keskisuomalainen.com kohdasta Sijoittajatieto.